

Naročnina za celo leto 2 K.

Posamezna številka velja 6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej. Cena oznanil je za eno stran 64 K, 1/2 strani 32 K, 1/4 strani 16 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K, 1/32 strani 2 K, 1/64 strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana.

Za oznanila (inserte) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. Uredništvo in upravnštvo je v Ptuju v gledališkem poslopu števil. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo za-tonj.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 9.

V Ptuju v nedeljo dne 29. aprila 1906.

VII. letnik

Ljudstvo, davki, dolgovi in nova dopolnilna državno-zborska volitev na Spodnještajerskem.

Avstrijski državni so njeni državljani — in temu pač ne bude nihče ugovarjal — v prvi vrsti le — molzne krave, a vlada je dekla, ki jih oskrbuje, seveda zraven tudi moize. Ali ta dekla je jako slaba, nepredvidna dekla, kajti namesto, da bi molzla do dobra tiste svoje krave, ki imajo najbolj polno vime, vleče neprestano samo za vime tistih svojih suhih krav, katerim se je vime vesled preslabla krme in valed vednega molzenja že skoraj popolnoma posušilo. Ta državna dekla je namreč jako bojazljiva, ne upa si, da bi se lotila svojih debelih krav in njihovih polnih vimen — njihovih polnih kas, ker ve, da te dobro rejene krave znajo prav poštono bosti, brcati in ritati, ako se jih kdo dotakne, med tem ko isstradano, mršavo, suho kravo, ki že nima več skoraj nikake moči v sebi, čisto mirno stoji, naj se počenja ž njim kar si budi. Namesto torej, da bi naša država nalagala bogatim ljudem primerne davke (štibro), nalaga jih venomer šle ubogim ljudem, kmetu, obrtniku in delavcu. Da, kmet, obrtnik in delavec, o tem si dodobra že sam prepričan! Da pa boš to še bolj natanko sprevidel, da boš tudi spoznal, kdo je temu kriv, prečitaj pazljivo sledeče vrste!

Bogataš, ki ima, recimo, le 50 tisoč goldinarjev v kaki kasi na 4% naloženih, dobavlje vsako leto po dva tisoč goldinarjev obresti od svojega kapitala. In to brez vsakega dela, brez najmanjšega truda! In takemu bogatašu je država naložila, ker ga seveda naravnost

Kako se kmetje gulijo.

Nekdo je na dan Sv. Jerneja 24. avgusta stopil na priznico častivreden, svivolaj fajmošter, raztegnil roke ter globoko vzdihnil. Ljudje v cerkvi ostrme ter se pogledujejo, misleč, kaj je le našemu fajmoštru? Ko si je starček nekoliko oddahnil, začel je svojim farmanom pridigovati tako le: „Ljubi mi bratje, drage sestre, danes obhajamo god sv. Jerneja. Življenje tega sv. mučenika je vam znano, danes pa vam bočem se bolj natanko razjasniti, kako so mučili sv. Jerneja. Živega so ga gullili, namreč živemu so kožo z njegovega telesa gullili. Predragi poslušalci, pomislite, kake hude bolečine so to bile!“

Sedaj pa za nekoliko časa starček obmolči, potem pa nadaljuje svojo pridigo. „Pri tem gullenju so imeli grozne nože, s katerimi so temu svetniku vlekli kožo čez utesa. Dragi mi farmani, kaj mislite, kdo ima danes tiste nože, s katerimi so rabeljni gullili sv. Jerneja? Tiste nože imajo dandanes prvaki dohtarji, da uboge kmete gulijo. Amen!“

Med tednom so ti dohtarji poizvedeli, kako je fajmošter pridigoval, ter mu naznanijo, naj prekliche prihodnjé, da dohtarji in hofrati nimajo ustih nožev.

Drugo nedeljo začne fajmošter, ko pride na priznico, tako le pridigovati: „Danes teden sem vam, ljubi farmani, pridigoval, da imajo dandanes dohtarji one nože, s katerimi so rabeljni svoje dni gullili sv. Jerneja, da vas, uboge kmete, z njimi gulijo. — V prvi vrsti prosim tukaj na sv. mestu prvake dohtarje odpusčenja ter preklicujem na ves glas: prvič, ni res, da imajo prvaki dohtarji tist nož, da bi uboge kmete gullili; drugič, res pa je, da jih imajo vragovi v peklju, da bodo z njimi prvake dohtarje gullili. Amen.“

čisto pri miru ni smela pustiti, kot letni davek — tako zvani rentni davek — celih 30 goldinarjev.

Oglejmo si zdaj kmeta! Kmet, ki si pridela s svojega zemljišča vsako leto dva tisoč goldinarjev — in taki kmetje so tako rekoč bele vrane — tak kmet mora plačati zemljiški davek, hišni davek z različnimi dokladami, dohodninski davek, osebni davek, deželne, okrajne in občinske doklade in Bog ve, kaj še vse, pa ne v znesku 30 goldinarjev, nikakor ne, temveč tak kmet plača najmanj okoli 90 goldinarjev vsega davka! In to ne da bi šel le kar po svoj dobiček, ne brez dela, ne brez truda, o ne, temveč si mora marsikatero kapljo obrisati s čela on sam, cela njegova družina, vsi njegovi odrasli otroci, vsi njegovi posli in nešteti delavci, ki so mu pomagali in sicer pomagali z naporom ter napenjali vse svoje moči pri trdem, mučnem, trudapolnem delu!

Torej tisti, ki ničesar ne dela, plača dvakrat manjši davek, kakor tisti, ki mora težko delati z vsemi svojimi od zore do mraka, da izsili iz zemlje svoj enako visok dohodek! Kje je tu pravica in kje je tu tista mera, s katero se meri po trditvah naših ministrov in po besedah, izvirajočih od — zgoraj, enakopravno vsem državljanom??

In dalje: Ko bi vendar vsi posestniki zemljišč plačevali vsaj enakomerne davke! Toda temu ni tako! Komur je dana priložnost, da potuje po deželah, recimo, po Češkem, po Moravskem, po Zgornjem in Nizjem Avstrijskem, ta najde zdaj tu zdaj tam velikanska posestva, ki merijo na stotine hektarov, katera pa so davka — prosta! Enega takega posestva lastnik je kaka cerkev, drugega eden izmed mnogoštevilnih nadvojvodov, tretjega zopet kak kloster, četrtega kak škof itd. itd. Ali niso tudi ti vsi ravno tako državljani kakor mali posestniki? Zakaj potem nimajo ti enakomernih plačil, zakaj se kréjo in krajšajo pravice ravno tistemu, ki težko dela za „državo“ t. j. za visoko gospodo?

Avstrijski kmet se sili od dne do dne bolj globoko v revščino in žnjim vred seveda tudi trgovec, obrtnik in delavec, tedaj se brez premisleka stiska ta suha, slaborejena, izmučena, izmolzena krava za vime in to se bo najbrž godilo tako dolgo, dokler se ne izsili zadnja kaplja krvi, dokler se ne zgrudi popolnoma onemogla na tla.

Velika množina kmečkih posestev je enaka hišicam, ki si jih postavila deca iz kvart. Samo le malo naj veter popihne in — hišice ni več!

Sicer se je za to preskrbelo, da ima kmetovalec prav „nizkokocni kredit“, da posameznik kakor tudi cele občine dobijo lahko toliko posojila, kolikor to dopušča vrednost njihovih posestev. To se pa pravi tako rekoč ogenj gasiti z oljem! Kmet tava iz enega plačila v drugo, iz enega dolga v drugega in tako je zares, žalibog, pričakovati, da tekom kakih 50 let ne bo ne enega prostega kmeta več!

Hipotekarni dolgovi vedno in vedno naraščajo, od leta do leta se vknjižuje več dolga na zemljišče, kakor je po gori navedenih razmerah tudi samo ob sebi umevno in vendar čuj, kmet, obrtnik in delavec, vendar niso vaši poslanci imeli nikakega usmiljenja z vami, v državnem

zboru so le prazno slamo mlatili in se zavoljo malenkosti pripravili z Nemci namesto, da bi bili krepko in odločno zastopali povrnitev ali tako zvano konvertiranje hipotekarnih dolgov.

Da se vam, kmetje, obrtniki in delavci, torej tako slabo godi, da vas neprestano molze vlada, temu krivi ste — sami, da, popolnoma sami in to zategadel, ker si ne izvolite takih poslancev, ki bi jim bilo na srcu res izboljšanje vaših, že skoraj neznosnih, obupnih razmer. Pri vsaki volitvi, bodisi v državno ali deželno zbornico, se ali nič po navadi ne brigate za volitev, ali pa slepo vsedete na limanice, nastavljene vam od vaših prvaskih, dohtarskih in farških voditeljev. Kar se tiče srednje- in gornještajerskih kmetov in obrtnikov, tam se je cela stvar obrnila že nekoliko na boljše, med nami pa itak veste, kako je!

Vzdramate se toraj tako rekoč še ob 12 uri, ne pripustite pri prihodnjih volitvah, da bi se iz kmečkih volilnih okrajev zopet poslali v zbornico zgol dohtarji, profesorji, ali pa celo duhovniki, ne in ne tako več, ampak izvolite si vendar enkrat take može iz svoje sredine, ki bodo imeli korajžjo, dovolj odločno nastopiti proti vladi in državnim krogom, tako da bodo vsaj za bodoče prisilili vlado, da bo ona merila zares tudi z eno in z enako mero tako bogatim svojim podložnim kakor ubogim svojim trinom. Še-le potem je vam upati, da se vam izboljša vaš položaj, še-le tedaj smete pričakovati, da neha brezvestno izkoriščevanje vseh tistih, ki se morajo z žuljavimi svojimi rokami boriti ne le za svoj obstanek, temveč za obstanek cele države. Še-le tedaj vam je upati, da ne bodo rastle venomer vaši dolgovi, da ne bodo rastle venomer vaši davki, ko bote imeli na mero-dajnih mestih, v državnih in deželni zbornici, take može, ki se ne vklanajo bogatašem, temveč se odločno potegujejo za blagor svojih volilcev ravno tako kakor bi to bil njih lastni blagor, ne da bi se pri tem bali jeze posameznikov, ne da bi se bali vetra, ki piha iz tako zvanih višjih in najvišjih krogov, iz krogov vlade in iz krogov razkošno se šopirajočega kapitalizma.

Kmet, obrtnik in delavec, držite trdno skupaj, poslužujte se svojih pravic, volite, naj že bode volitra kaka koli hoče, po svojem kmečkem prepričanju, ne pa, da bi slepo ubogali, kakor se je to godilo dosedaj, tiste, ki vas hočejo voditi, ki vas hočejo zastopati samo zaradi lastne koristi, samo v prid svojih lastnih, nikdar dovolj polnih žepov!

In to pokažite ravno zdaj, ko se bo dne 29. maja vršila dopolnilna volitev novega poslanca za 5. kurijo po ranjkem poslancu Zičkarju. Ne izgovarjaj se nikdar, kmet, obrtnik in delavec, z neopravičenimi besedami: Zakaj bi hodil k volitvi, brez mene bodo tudi naredili! To ni pametno, to je malomarnost, brezbržnost, politična nezrelost in stanovska zaspanost, ki se potem maščuje le na tebi samem! Vsak, kdor ima pravico voliti, naj se vselej, zlasti pa zdaj, pobriga in požuri na volišče, naj mu ni nobeno delo teli nujno in potrebno kakor vo-

litev. Tu pokažite svojo samostalnost, svojo napredno politično zrelost, da se znate boriti za svoje kmečke in delavske koristi.

In ravno pri tej prihodnji volitvi je vam treba jako dobro paziti. Ker so svoje dni v brežiškem okraju na nekem političnem zborovanju kmetje napodili klerikalnega agitatorja Koročca iz Maribora, ko je tam kandidiral za poslanca, so se zdaj prvaki in klerikalci, dohtarji in farji sporazumeli, kakor Pilat s Herodežem, ko se je šlo za Kristusovo življenje — tukaj pa, ljudstvo, gre za tvojo glavo in za tvoj obstanek! ter so zopet nastavili prvaškega dohtarja, ki bo seveda trobil v klerikalni rog. To pa ne bo šlo in se ne bo zgodilo, ako naši napredni kmetje soglašano in močasto postopajo z geslom: Proč s farjem, proč s dohtarjem, mi hočemo za poslanca imeti moža iz svoje sredine! Vsa komur, ki vas od prvaške ali klerikalne strani pride zavoljo volitve nadlegovat, naj je kdorkoli, pa kratkoma odprite vrata in zagrmite za njim: Jaz imam svojo pamet in volim po svojem prepričanju in po svojih izkušnjah, farja in prvaškega dohtarja pa ne bom nikdar volil, teh sem že do grla sit, tista nista kmečka prijatelja, tista nimata srca za zatirano priprosto ljudstvo!

Najnovejše politične vesti.

Državni zbor. Dae 24. aprila so se v zbornici zopet zbrali državnozbornski poslanci. Pred tem so se vršila posvetovanja med klubovimi načelniki in se je sprejel sledeči red za državnozbornske razprave: 1. Zakon o vojaških taksah; 2. obrtni zakon; 3. zakon o hmeljarstvu; 4. zakon o krošnjarstvu. V prvi seji se je vlada izjavila o ogerskem vprašanju in o novem položaju, ki je tam nastal vsled imenovanja novega Weckerle-jevga ministerstva. O tej vladni izjavi se prične razprava. Potem mora zbornica rešiti zlasti prepotrebno obrtno postavo.

Potres v San Francisku. Leto 1906 se lahko imenuje leto nesreč, katastrof. Valed potresa na otoku Formozi in valed nesreče v rudniku v Courieresu je prišlo nad 1200 ljudi nenadoma ob življenje. Pri žrtvah ognjenika Vezuva v Italiji se doslej ne more natanko določiti število ponesrečenih in zopet tu moramo poročati o novi katastrofi, o grozovitnem potresu v mestu San Francisku, ki leži ob morju na zahodnem obrežju v Združenih severoameriških državah. Pred par dnevi še krasno, bogato, ponosno mesto (nesreča se je zgodila dne 18. t. m. ob petih rano), ki šteje 233.000 prebivalcev, je zdaj opustošeno, je zdaj žalostna razvalina. Cesar ni uničil potresa, ki je trajal 3 minute, je pokončal požar. V razvalinah je zasuto veliko človeških žrtev. Lepa mestna hiša (rotovž), ki je stala okoli 7 mil. dolarjev (55.000.000 K) je popolnoma podrtá. Ne da se opisati strah in groza, ki se je lotila vseh prebivalcev. Ženske matere in otroci so v nočni obleki letali po ulicah in jadikovali, misleč, da je nastal že sodnji dan. Pri tej nesreči je prizadetih tudi veliko Slovencev, zlasti Belokranjcev, ki so se tam naselili.

Dopisi iz Štajerskega.

Od Sv. Martina pod Vurb. Ranjkega g. župnika smo pokopali in s tem smo za vselej pokopali tudi vse neljube dogodke, ki smo jih 2 njimi doziveli. O ranjkah se ne sme slabo govoriti in pisati. Ali nekatere osebe se močno trudijo, tisto seme sovraštva nadaljevati. V tem se odkljuje pred vsem znana farška podrepnica, ki je bila od farške strani ob neki priložnosti postavljena za vzgled vsem ženam, češ: ta je najpoštenjša in najbolj pobožna! Pobožna je ta oseba tudi lahko, ker najraje občuje s takšnimi, ki se jim pravi „plesnive device“, ki se v župnišču napijejo in domov grede črez plote devajo. S svojim močjem pa se vedno prepira ter ga odganja, da si mora pri mirnih ljudeh službe iskati. Torej sedaj pričakujemo, da se bote predragučile in pobjlšale, ve farške podrepnice, da ne bodo vaši možje hodili odzdej zanaprej z volovsko žilo v župnišče po svoje žene kakor se je to dozdaj godilo! Kaj pa ti, Mačekovca, čakaš v župnišču? Ali se ne boš odstranila? Čakaš, da pridemo mi možje po tebe? Ti, Jaka mežnar, se tudi spravi s poti, sicer bomo po

tebi tudi začeli štrigljeti. Mi smo klical in smo bili nališani. Kličemo zopet: O Gospod, reši nas farške ku... Ti pa si pri tem misli, kaj si! Mi želimo, da naš čast. g. provizor prebivajo v čistem župnišču in da se odtlej vse gnile smeti odstranijo, naj naša župnija čista in snažna pričakuje novega čast. g. župnika.

Farani.
Iz ptujške skofice. Podli napadi. Čudom se čudim, ko tolikokrat berem v podlih klerikalno-prvaških listih, zlasti v novem kranjskem pankrtu, nesramne in hudobne napade na poštene gospode. Pa še bolj se čudim, da tako pisavo državno pravdnštvo v Ljubljani pušča brez kazni, ker ravno postava take napade ostro prepoveduje v svoji cenzuri. Najbolj pa se čudim, da se ne najde cesarski minister, katerega naj vendar enkrat nemški poslanci podučijo o naših kričeih razmerah ter ga vprašajo: zakaj slovenski državni pravdnik ljubljanski take svinjarije in javni bojkot dovoljuje? Jaz mislim, da se bo tudi za take lumpe in podle, nizkote duše, ki javno šuntajo nerazodno ljudstvo k bojkotu trgovcev, našla roka pravice! Ljudje vprašajo: zakaj vedno bolj vera peša in kdo je kriv teh žalostnih razmer? Ja za božjo voljo, saj vidiš, kaj ravno klerikalna stranka počenja z dobrimi kristijani, saj vidiš, kako nesramna gonja in kako nizkotno sovraštvo vlada v njihovi zagrizeni politiki!

Spoštovani gospodje, ki vas tako nesramno napadajo, poslušajte malo moje besede! Jas stanujem v ptujškem okraju in poslušam pogosto pogovore vaših napadalec in nasprotnikov, pa čujte, ta banda, bolje rečeno, ti podli, nizkotni tepci vas ne bodo uničili, ker je prosto ljudstvo na deželi na vaši strani in ostro oboja njihovo hujskarijo ter se tem bolj obrača na vašo stran. To je tudi mene tolažilo, ker vidim, kako vas po krivem sodijo, kako vas brez vzroka napadajo nepoklicani lumpi. Sam sem bil, žalibog, pri tisti stranki, ali ločil sem se od teh tolovajev, ker sam sem se bal za svoje lastno življenje, ko sem poslušal v njihovi kovčnici njihove nakane in prihodnje namene. Ptujski gospodje, ne dajte se strašiti od teh zagrizenih lumpov, saj nimajo pika časti in poštenja v svojem popačenem srcu. Bodite stanoviti, odločni in miro-ljubni v prid našemu slovenskemu ljudstvu, ki je le zapeljano v sovraštvo do vas in že zdaj spoznava. Da vse to je le dohtarško-klerikalni švindel. Pomagajte nam v naših zadregah. vzbujajte nas v gospodarskem oziru, zahvalo in plačilo boste dobili, ako ne zdaj, pa enkrat od Boga, kateri bode drugače sodil kot ta častikradljiva, podla, nizkotna prvaško-klerikalna druhal. Jaz pa kličem: živeli ptujski gospodje v njihovem neustrašenem boju v prid naprednemu ptujškemu okraju, onim tepcem pa tu izrekam svoje najgorčnejše zaničevanje. Ako pa se še enkrat zgodí, da bodo ti tepci ljudstvo šuntali k bojkotiranju trgovcev, potem brez pardona, brez usmiljenja naznamim njih nečastna imena v Štajercu, da svet izve, kazi vrugovi se nahajajo med prvaško-klerikalno bando.

Od Sv. Jurija na Ščavnici. Dragi Štajerc! Zadnja pridiga našega nemirnega podpibovalca kaplana Stubeha nas sili, da se proti njemu z vso ogorčenostjo v Štajercu pritožimo. Takoj, ko je prebral sv. evangelij, je začel udrihati po Štajercu, psovati domače Bračkijance in — čujte in strmite! — tudi ptujškega g. župana Orniga, ki je vendar znan zaradi svoje delavnosti in požrtvovalnosti tako kot mestni župan kakor tudi kot marljivi načelnik ptujškega okraja, čigar familija je v vsakem oziru vzorna in vse časti vredna, in vse to je trpelo mladone pol-drugo uro. Nekateri poslušalci so kleli, drugi so se smejali, vsem pa se je zdelo, kakor bi bil v cerkvi kak političen šhod ali komedija, ne pa hiša božja in sv. cerkveno opravilo. Naš kaplan nas na prižnici tako hudo zmerja, strastno, nesramno napada, da smo bili sramote rudeči. Mi baje hodimo rajši v krčmo kakor v cerkev. Sicer bi to bilo čisto naravno, kajti vsem se že tudi gnusi grdo obnašanje kaplanovo v hiši božji, ali mi vzlic temu radi potožimo v cerkvi svoje težave svojemu Stvarniku, ta kaplan pa nas iz cerkve podi. V naših familijah in pri naših sorodnikih proti nam šunta in ščnje, da je ljubi mir in zakonska zastopnost izginila in izginja iz naših prej mirnih in poštenih hiš. Vse

ljudstvo je skrajno ogorčeno zavoljo vsega tega in celo klerikalni pristaši kaplanu zamerjajo zavoljo njegovih zagrizenih, nekrščanskih pridig na sv. mestu. Vse to je za duhovnika res žalostno, da pozablja vso dostojnost v cerkvi, vse to je krivo, da vera peša. In mi tu 1. vprašamo g. domačega župnika, ali se vse to morda godi z njegovim vedenjem, ali mar celo na njegovo povelje? 2. Dalje tu naravnost vprašamo veleč. g. dekana v Ljutomeru, ali so mu mar znane te žalostne razmere v naši fari, ali je mu znana zagriena klerikalna politika in nesramnost, ki jo rabi naša duhovščina na sv. kraju in s tem kali mir in hujska v naših familijah? Kaj hočete, veleč. g. dekan, storiti, da se tem vnebo-vpijočim krivicam enkrat konec napravi? 3. Kaj končno porečejo ekacelencia prezrični knez in škof v Mariboru na tako obnašanje naše duhovščine ki ji je vera deveta briga, politika pa vse, ki v cerkvi božjo besedo zlorablja in na mesto nje razširja in oznanjuje le hujskajoče besede, ki povzročajo večni nemir med poštenimi, treznomislečimi, naprednimi, dobrimi katoličani? Kaj bodo milostivi knez in škof storili proti taki duhovščini, ki išče svoj poklic v tem, da hodijo po hišah in shodih in tam s svojimi strupenimi jeziki širijo le sovraštvo ter podpihujejo ljudstvo do sovraštva do druge narodnosti, katerim je misel na prihodnji Narodni dom pri nas bolj na skrbi kakor hiša božja, zav katero so pravzaprav poklicani in po cerk. postavi strogo obvezani! Hujskarija naše duhovščine je prikpela do vrhunca, zato tem potom prosimo ekacelenco prevz. knezoškofa, naj naredi red med svojimi podložnimi duhovniki, da se cerkev, hiša božja, dalje ne oskrunja. Z dosedajšnjim grdim obnašanjem naše duhovščine na prižnici se nam naravnost jemlje vera in se nas sili, da zavolje vere obupujemo. Mi tukaj slovesno izjavljamo, da za daljne posledice ne bomo in nečemo biti odgovorni.

Op. ur. Ja farani, tota pa je zopet lepa! Glej ga le hujsaka v duhovski suknji, koliko mu je mar za blaženi mir! In vse to se najbrže godi na povelje in z dovoljenjem g. župnika Kunce, ki je pred kratkem nekemu ptujškemu gospodu pisмено obljubil, naj posreduje pri vodstvu Štajerca sanj, da bo baje miroval in se obenem zavezal, da bo za vselej Štajerca in njegovo stranko pustil pri miru, da neče nikogar več žaliti, da želi postati zopet tisti mirni župnik, kakor smo ga spoznali pri nastopu njegove župniške službe. Pa glej ga hujsaka, kako spolnuje dano obljubo! On sicer ne hujska več, pa rabi svojega zagrizenega hujsaka kaplana Stubeha, ki v njegovem imenu na prižnici — na sv. kraju — laja, psuje in divja proti Štajercu, Štajerčevi stranki! To je podlo, nesramno, predrzno in skrajno nizkotno in ni v čast niti sv. cerkvi niti duhovskemu stanu. Mi pa ti h koncu, Stubeč, zakličemo: Miruj z dobrim, drugače svet zve, kakaj so te spodili gospodje iz Ptuj!

Z Dunaja. Spoštovani list Štajerc! Ravno v 6. številki vašega lista ste mi dali priložnost nekoliko pogledati v domači kraj med vas, dragi mi rojaki, posebno v lepi fari Sv. Urbana v Slov. gor. Ginjeno sem čital vaš list, posebno na strani 4-5. Zakaj? Ker tam stoji, da vam, ljubi farmani, vaš kaplanček noče dati odveze! K areči ga ne poznam, a mislim si, da je brčkone dobra duša za politiko, ne pa za cerkvene reči. Ljubi znanci, imejte potrpljenje še par mesecev. Ne bo dolgo trajalo, da bi imeli duhovniki pravico farmane s prižnice obrekovati in psovati. Enkrat pride in priti mora tako zvaní „kanceljaparagraf“, po katerem bodo morali duhovniki na prižnici oznanjevati le božjo besedo, ne pa politiko. Obenem pa vam, ljubi, vsem skupaj kličem in polagam na srce, potegujte se za nemške šole, kolikor je vam mogoče, ker z nemško besedo ne bote več sužnji vaših farjev in prvaških dohtarjev. Jaz vam to govorim in pišem iz lastne izkušnje.

Prijatelj z Dunaja.
Od Sv. Barbare v Halezah. Ljubi „Štajerc!“ Ze precej dolgo je od tega, odkar si slednjič poročal o našem „dobrem“ župniku Murkoviču. Ker res ni bilo tako dolgo o tem gospodu nič brati, bi morda ljudje mislili, da se je pobjlšal! A motili bi se! Murkovič je med tem še huji postal koj prej! Sledeče v dokaz! Spraznilo se

je mesto organista, ker je župnik učitelja Šerona — kateri je, mimogrede omenjeno, prav delaven in sploh vzoren v vsakem oziru — vpricho ljudstva po nepotrebnem razzilil a tem, da je smisel njegove cerkv. petje in orgljanje in o tem Murkovič ravno toliko zastopi kolikor magarac o zvezdah. Več nedelj smo imeli tihe maše in Murkovič je rekel, da ne potrebuje organista, seveda zato ne, da ga ni treba plačati, čeravno je sprejemal denar za pete meše. Ko so ljudje zmiraj bolj in bolj godrnjali zaradi tega, je vendar najel organista Bobiča od Sv. Marjete, da je orgljal po nedeljah. Ta organist se je nam takoj priljubil in želja vseh farmarov je bila — tega organista hočemo imeti in Bobič je bil tudi pripravljen službo sprejeti. Pa farani obračamo, oziroma plačamo, Murkovič pa obrne. Omenjeno službo je razpisal v „Slov. Gospodarju.“ Prej pa, kakor je termin potekel, je pisal Domanjkotu v Majšperku, kateri se je pri nekem mežnarju orgljati učil, da naj precej pride. Domanjko se je pripeljal in prišel k prej imenovanemu učitelju ter rekel: „Gopodična farovaška kubarca so rekli, da se naj odpre bralna soba za stanovanje mežnarju.“ Tukaj moram v pojasnilo povedati, da je poslopje, v katerem je dosedaj mežnar stanoval, last krajnjega šol. sveta in se je mežnarju samo do odpovedi dovolilo. Murkovič pa postopa tako ošabno, kakor da bi bil on posestnik hrama. Bralna soba se seveda ni odprla, in meni nič tebi nič — je vrgel prejšnjega mežnarja, ki mu je še tisti dan do noči oral, iz hrama in obenem tudi rekel, da mora tudi učitelj Šerona iz hrama, ker noče več orgljati. —

S prvim julijem dobimo tudi za naš kraj tako potrebnege ckrajnege zdravnika. Vsi ga že komaj pričakujemo. Le Murkovič šunta ljudi in hujsaka proti njemu. Menda se boji, da bo do pozneje premalo umirali ljudje in da bo zaslužek slab ki se je že itak vledrlega postopanja „Stajerca“ gotovo za par stotakov na leto znižal, ne sme namreč pri kratih nezakonskih otrok več po 10 K zahtevati!

Kako lepo in zgodno živi Murkovič, spoznaš, ljubi „Stajerc“, tudi iz tega, če ti povem, da gotovo noben gospodar v celi fari tako grdo ne preklinja in ne pretepa svoje družine kakor on! — Tudi sledeče je vredno, da pride v javnost. O novem letu se je tu ustanovila pietarska šola, za katero je Murkovič sam ponudil brezplačno svoje prostore. Sedaj pa zahteva na enkrat od občine, naj mu plača 20 K mesečne najemnine za sobo, v kateri je šola nastanjena. Prav je imel zadajc neki obč. svetovalec, ko je rekel: Le vsi tako delajmo, potem bomo hitro gotovi s pietarsko šolo, pa tudi z obč. blagajno!

In kaj vse ima Murkovič opraviti! Največ mu dajo seveda totti prokleti haloški „vencrli“ posla. Murkovič, kaj ne, viničarjev ne moreš trpeti, ker se ti ne dajo tako guliti kakor posestniki! A vino — tisto pač tisto — s tistim pa rad handlaš! Nakupil si ga v jeseni precej ter potem na javni dražbi s cerkvenim vinom vred prodal. Drugače morajo pri licitacijah vedno plačati po 2% v občinski blagajno za občinske uboge. Pri tebi se tem potem vsako leto za 6—8000 K vina proda, a občinski ubogi še niso ničesar dobili od tebe! Ali se nihče ne najde v občini, ki bi to zadevo vzel v roke in zaostale zneske izterjal? Seveda ne, ker se te bojijo kakor vrag križa! Mogoče pa, da to stori enkrat gospodarska!

Kako pa skrbi Murkovič za dušni blagor svojih ovčic, kaže sledeče: Na smrt bolna posestnica Zuran v Guskovcu je poslala o 5h zjutraj po spoved, a nihče ni šel — dasitudi sta bila oba duhovnika doma in bi bilo časa še precej dosti, ker pred 7. uro itak noben ne gre v cerkev. Do omenjene hiše pa je samo ¼ ure hoda. Ta ženska je tisti dan predpoldne umrla brez sv. zakramentov.

Naj hode za danes dovolj, sicer bi bilo lahko za 2—4 izvoda „Stajerca“, ako bi hoteli vse poročati o Murkoviču. Servus Murkovič! Sesevidimo.

Op. uredništvo. Mi smo radovedni, ali bo višja cerkvena in politična oblast poklicala zdaj g. Murkoviča na račun.

Dopisi iz Koroškega.

Iz Radliš na Koroškem. Odkar se je tu ustanovilo katoliško izobraževalno društvo, ni še jenal „Mir“ blatiti in nemir delati med našimi pošteniimi kmeti in fanti. Tudi v štev. 13 je obrekoval neki dopisun, katerega pa dobro poznamo, našo šele v januarju t. l. ustanovljeno požarno brambo. Neki gospodič, no, naj bo naravnost povedano, naš slavni blaginjar izobraževalnega društva, bi rad vsakega ognjegašca pošteptal in požrl, ko bi mu to bilo le mogoče. Kri mu v glavo sili, ker naša požarna bramba šteje še nad 60 udov. Kako zna ta gospodič sodčke piva izspraznjevat, o tem prihodnjič.

Iz Grabinskega klostra. Skliučujoč se na § 19 tiskov. zakona z dne 17. dec. 1862 dr. zak. štev. 6 ex 1863 zahtevam z osirom na dopis, objavljen pod zglavljem „Iz Grebinskega Klostra“ v št. 7 našega lista, da sprejmete v zakonitem roku, na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je bil pri nas 11. marca klerikalno-politični shod, res je pa, da je ta dan bil protestni shod Slovencev iz klosterake fare in okolice zoper nameravano volilno reformo. 2. Ni res, da je ta shod sklicalo domači fajmojster: res je pa, da je ta shod sklicalo po posebnih plakath, ki so bili na več krajih v Klostru na sid nabiti, katoliško-politično in gospodaraku društvo za Slovence na Koroškem. 3. Ni res, da je govornik razlagal, da je baje slovenština v nevarnosti in da bi bil slovenski Grafenauer v drž. zboru gotovo rešil koroške slovenske klerikalce te usode: res je pa, da je govornik rekel, da bi bil g. Grafenauer s svojim znanim odličnim nastopom pri g. ministru-presidentu zabranil, da ne zagleda belega dne ta, koroškimi Slovencev sovratna in krivična razdelitev volilnih okrajev. 4. Ni res, da je župnik tudi naša sedajna poslanca Pleschintchniga in Saifritza grdo napadel; res je pa, da je župnik dejal, da je g. Plešivnik sicer sam na sebi dobra duša, toda da ni noben govornik in zaradi tega ni zmoešen biti poslanec. 5. Ni res, da je župnik o Saifritzu trdil, da je on tako zadovoljen, da še žlica ni njegova in da zatogadel tudi v drž. zboru govoriti ne sme; res je pa, da je župnik povdajal, da ve iz zanesljivih ust, da ima Saifritz toliko dolga kakor premoženja in da se je zoper njegovo izvolitev od slovenske strani vložil protest in on kot nepotrjen poslanec v drž. zboru govoriti ne sme. 6. Ni res, da vsebina govora ni bila druga, kakor hujskarija in znana zagrizenost; res je pa, da je bila vsebina govora stvarna, resnična, bičajoča brezobzirno postopanje nemških nacionalcev v volilnem načrtu proti koroškimi Slovencev; res je, da je bil cel govor brez vsake hujskarije in zagrizenosti. 7. Ni res, da je župnik v gostilni tako grdo napadal nenavzoče ljudi; res je pa, da govornik na dan shoda v gostilni sploh ni bil in nikjer nikoga grdo ni napadal; res je, da se shod ni vršil v gostilni, temveč v farovžu. Grebinski kloster dne 5. aprila 1906. Jaka Kindlman, župnik.

Op. ur. Za ta popravek, g. župnik, dobite alamnatni venec, tako „kunšno“ ste ga pogrnjali po Lignorjevi morali. Škoda, da pri nas in naši stranki Lignorjeva morala, morala zavijanja, prav nič ne velja. Res pa je vse, kar smo trdili.

Spodnještajerske stvari.

Le hebamke morejo rešiti slovenski rod! Hajd v Hajdino, tam se nisem bil! In ko grem od cerkve proti Ptuj domov, zablščim mi na neki hiši napis: Bodi zdrava, domovina, mili mi slovenski kraj! In nad vratmi sem čital napis: M. Pesek, hebamka. — Ti si jo pogrnuta! Domovina je rešena! Hofrati, farji, prvški dohtarji, vi ne veljate nič! Če hebamke ne rešijo slovenskega rodu pogina, potem je vse zastoj!

Star cekin. V Podsedri so našli 30 gr težek cekin izza časa rimskega cesarja Antonija Pija, ki je vladal od 138—161 po Kr. Shranili so ga baje pri g. Matiju v farovžu, mi pa tega ne verjamemo.

Zasipana. Ano Bezenjak, dekle v Sv. Lorenču v Slov. gor. je pred kratkem zasipal pesek v jami. Dekla se je hudo poškodevala.

Znorela je v Ptuj gospa Marija D... Prepeljali so jo v Gradec.

Klaverni prvški-klerikalni shod v Celju. Zadržo nedeljo je prvško-dohtarako društvo „Naprej“ sklicalo v Celje shod zovoljo dopolnilnih državnozbornih volitev po Žickarju in Berken. Glavnih komandatov, hofrata Ploja in profesorja Robiča, na shodu ni bilo, ta sedita rajši v teatnih in drugih lušnih družbah. Čule so se razne opazke: „Zakaj hofrata ni? Tako se on zanima za kmečke koristi? Tako se on briga za nas v važnih zadevah?“ Zato pa se je v Celje priklatilo vse polno farjev in prvških dohtarjev od vseh vetrov spodnještajerske dežele, le kmetov ni bilo, zvonec so zopet nosili dohtarji in farji, ti znani „osrečevalci“ kmečkega ljudstva in prijatelji kmečkega — žepa! Kakih deset kandidatov se je oglasilo za državnega poslanca, med temi tudi dr. Korošec, urednik mariborskega fihposa, katerega so že lanko leto kmetje v brežinskem okraju napodili, ko se jim je tam vsiljeval za poslanca, potem neki prvški dohtar Povalej iz Maribora, neki Pakl z Dunaja, znani hofpenmihla Vošnjak in Josip Zdolšek. Župnik Zdolšek je bil takrat odkritosrčen ter dejal, da je on za državnozbornskega poslanca nesposoben. Poslušalci so bili baje do solz ginjeni zovoljo take odkritosrčnosti in skromnosti, dohtarji pa so si meli roke ter mislili: torej zopet nam pšenica creti, naš kmet se proti nam itak ne game! Tusta edina pravica: kmet s kmetom, kmet voli le kmeta za svojega poslanca, je bila zopet mandrana v Celju. Vdeležni shoda so se dolgo pričkali med seboj, naposled so sklenili, da se kandidat določi še-le na zaupnem shodu v Celju 14 dni pozneje. Obenem se je tudi določilo, naj se ustanovi za Spodnji Štajer „Narodni svet“, ali v pripravljajni odbor za to ni bil izvoljen niti en kmet, temveč zopet sami prvški dohtarji — dr. Jurtele, dr. Fermevc, dr. Hrašovec in klerikalec dr. Medved. Kmeta so spet porinili v kot, prvški dohtarji pa bodo nad teboj komandirali, dokler ti boš neumen in se jim pustiš voditi za nos!

Novi drž. most v Mariboru čez Dravo bo spojeval Tržaško cesto in Gosposko ulico, kakor si je to večina prebivalcev želela. Ministerstvo je načrt odobrilo dne 14. t. m.

Ob tri prste je prišel pri velikonočnem streljanju tovarniški delavec Rosnik v Lokrovcu pri Celju.

Žognja ni hotel dati. V Brežicah kakor tudi po drugod je navada, da se deli na veliko soboto dopoldne blagoslovljeni ogenj. Ker pa neki mož v fari ni hotel podpisati farškega recepta o zakonski reformi, zato tudi ni bil „počaščen“ z blagoslovljenim ognjem. Gospod župnik, le ob času zbirce napravite tudi tako, takrat naročite tudi svojemu trogarju, naj se izogne tistih hiš, katerih ste se vi zdaj izognili.

Toča. Na velikonočno nedeljo se je v Framu in v šentlenartskem okraju vsula toča in napravila veliko škodo na sadnih drevcesih, ki ravno cvetijo. V Ptuj pa je na belo nedeljo razgrajala toča.

Dr. Brumen pomiloščen. Nemški listi pišejo: C. kr. deželno nad sodišče v Gradcu je ptujakega odvetnika dr. Antona Brumena, ki je bil zaradi prestopka zoper varnost časti obsojen na 4 tedne zapora s postom vsak teden, ravnokar eprostilo, ker mu je razzajenc, g. dr. plem. Plachki, prizanesel. Zdjaj mora plačati le 100 K globe. No, zdaj pa se mora dr. Brumen lepo zahvaliti dr. plem. Plachki-mu, da je bil on, čeravno krvavo žaljen na svoji časti, vendar tako dober in milostiv, da je dr. Brumena prošnja, naj se mu kazen zapora spremeni v denarno globo, podpiral. Bomo pa videli, kako hvaležen se bo dr. Brumen skazal svojemu stanovskemu tovaršu za tako lepo ravnanje! In glejte, bralci, ravno dr. Brumen je tisti, ki zmiraj misli, da je dr. pl. Plachki njegov največji sovražnik! Zopet dokaz, da je Nemec plemenitega in dobrega srca in rad odpusti — kak prvški dohtar bi tega ne bil storil!

Ni dobil odveze! „Stajerc“ proti veri nikdar ni bil in tudi ne bo! To pametni ljudje vejo, za bedake pa itak ne izdajamo lista, za tiate je mariborski Fihpos. Stajercjevi pristaši so ravno tako dobri, če ne celo boljši kristijani kakor neki kaplani, Stajercijancem je njih vera in njih dnša ravno tako draga kakor kateremu si bodi duhovniku. „Stajerc“ je zoper politiko, nikakor pa ne zoper vero duhovščine, in ako se mora sem ter tje braniti proti političnim kaplanom, potem

se s tem ne bori proti veri ali cerkvi, kakor vi to pačite in trobite med svet in razglašate na prižnicah, ampak le proti svojim političnim nasprotnikom, proti alepariji in to še ni — greh! Mirna duhovščina še nikdar ni bila v „Stajercu“ napadana, temveč tisto „Stajerc“ še hvali in priporočuje v izgled! V Mariboru vedno mislijo, da „Stajerc“ pretirava ali celo laže! One, prečistiti gospodje, lagati tu ni treba, tu je, žali-bog, žalostne resnice še preveč! Stajercerova politika je jasna, mi ničesar ne prikrivamo, vsak vé, za kaj se „Stajerc“ bojuje, ali vse to še ni pred Bogom greh, ampak pravično in pošteno pred Bogom in pred vsemi pametnimi, razsodnimi ljudmi! Svoje politično prepričanje imeti in ga braniti je naša občanska dolžnost in nikakva verska napaka ali zmeta! To tu izjavljamo na miren način. Ako pa se nam ljudje pritožujejo, da se jim zavoljo „Stajerca“ celo odvzela odreka, potem pa ne moremo biti več mirni. Kaj, za božjo voljo, imamo storiti, ako se nam na pr. od Sv. Jurija v Slov. gor. poroča, da tamošnji mladi kaplan Bosina staremu, poštememu gostilničarju v Partinju ni dal odvzeta, ker je tisti naročnik „Stajerca“? Star mož, siromak, je bil zavoljo tega osramočen, ljudje so zavoljo tega s protom nanj kazali in je moral iti v Sv. Lenart k spovedi, kjer mu je tudi pametni spovednik dal odvzeta. In še enkrat tu ponavljamo: tisti mož je dober, vzoren kristjan, ki ga tudi domači g. župnik spoštuje, čemu ga torej srboriti kaplan draži in javno sramoti? Ali je to mar Kristusov nauk? Torej vsak kaplanček, ki se je morda le brez poklica vrnil in duhovski stan, ker ni mogel dalje študirati zavoljo cvenka ali zavoljo slabih uspehov v šolah, ker je bil zabit, kaplan, ki je stopil v duhovski stan samo zato, ker so to stariši in šlahta želeli, zdaj hoče samovoljno, Kristusovemu nauku nasprotno kakor kak turški paša vladati, javno sramotiti stare, poštene, izkušene moše? Tako, častita mariborska gospoda, ne gre in ne bo šlo, to si zapomnite in ako bote tako ravnali s ljudmi, potem bo naša stranka dan od dneva močnejša, kajti vi napravljate, da je ljudstvo z vami nezadovoljno! To bo vaša zaslug, kajti ti ljudje vejo, da smo mi njih odkritosrčni prijatelji, vi pa le dobro plačani hinavci! Zakaj se potem čudite, ako se bo po tem kaplanu začelo odrihati? Kam plovete? Zakaj peša vera?

Pesledice pijanosti. Dne 16. t. m. se je peljal neki dimnikar s svojo ženo iz Rogatca v svojo domačijo v Pregrado na Hrvaškem. Kočijaš je pil glažek več kakor treba in to je bilo vzrok nesreče. V strmem klanecu že blizo doma je kočijaš zvrnil, konj se je zgrudil mrtev na tla, kočijaš je z voza odletel na stran in je bil pri tej priliki mrtev, dimnikar in njegova žena pa eta hudo poškodovana.

Ponesrečil se je. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici se je dne 29. marca ponesrečil Matevž Androja, doma iz Partinja pri Sv. Juriju v Slov. gor. Vračal se je iz Maribora in ob vrvi, ki vodi črez Pesnico, je padel v vodo in utonil. Še-le črez 14 dni so našli njegovo truplo. Bil je miren človek, nikdar ni imel z nikomar kakšnega sovraštvá, vsakdo ga je spoštoval, ker je bil pošten mož. Nikakor pa ni res, da bi on sovražil duhovnike, kakor laže „Slov. Gospodar“ o njem. On le takih hujskačev ni spoštoval, kakor je sedajni jurjevski kaplan, ljubil pa je vse tiste duhovnike, ki so vneti za cerkvene stvari, ne pa za posvetne veselice in komedije.

Sv. Jurij ob južni železnici. Vesela potarna bramba. Na velikonočni ponedeljek ob pol šestih zvečer je strela udarila in zažgala neko posestvo, 10 minut oddaljeno od trga. Slavna slovenska požarna bramba se je šle proti 7. uri pokazala na površje, sladko ginjena, saj je popoldan že dosti gasila. Ko pa je prišla k Doboviškovi gostilni, je bila izkušnjava prevelika! Dobovišek ima dobro kapljico! In hajd s šprico pod streho, slavni ognjegasci pa so se lotili z občudovanja vredno vneto Doboviškovo zalogo vina, piva in pisanke, da je imel krčmar nad njimi veselje. Gasili so prav pridno, ali samo svojo žejo, ona hiša pa je do devetih zgorela do tal. Vsega tega je baje kriva slovenska komanda! O ti salamski klerikalni fajrbör, kako ti ljubiš svojega bližnjega!

Velikonočne pridige. Ob velikonočnem času, ko je vse srečano in veselo razpoloženo, se

že izza časa cesarja Jožefa II. na veliko nedeljo popoldne pridiguje za uboge. Ali nekateri častivredni gospodje pozablajo na svetost velikonočnih praznikov, pozablajo na svetost hiše božje in so celo ob velikonočnih praznikih prav surovo raz prižnic udrihali po napredni stranki in po Stajercu. Mi smo zvedeli samo za dva kraja, namreč za Hajdino in za Sv. Vid niva Ptujja. Oba pridigarja v svoji jezi proti Stajercu sta tako zmerjala list in napadala njegove naročnike, da vsi poslušalci mislili, da sta ne sv. Duha, ampak šnopsa polna. Ker sta ta napada jako čudna, neopravičena, za velikonočne praznike neumestna, vprašamo tu višjo duhovščino, ali so ji znane te razmere in kaj hoče storiti, da se kaj takega ne ponavlja. Tukaj opozorimo č. gospode na dva najnovejša ukaza dveh cerkvenih knezov zaradi pridigovanja, in sicer sedajnega ljubljanskega knezoškofa in sedajnega papeža. Ljubljanski škof je v zadnjem svojem pastirskem listu pisal duhovnikom tole: „Ja še bolj previdni moramo biti na prižnici. Ni dobro, vedno in vedno grajati. Tudi ni dobro, vedno o slabih časniki govoreti (in „Stajerc“ ni slab časniki, vsaj proti veri nikdar ni bil in ne bo. Op. ured.) Beseda liberalcev, naprednjak, Stajercijanec naj se nikoli na prižnici ne ališi. Ta marsikje može iz cerkve izžene. Vendar je pa boljše, da prihajajo v cerkev. Marsikateri drži z napredno stranko, pa je v srcu našega mišljenja in še v cerkev prihaja; radi teh bomo na svetem mesetu v besedah previdni, nikogar ne žalimo!“ In v mesečniku „Analecta Ecclesiastica“, ki izhaja v Rimu in prijavlja uradne ukaze sv. očeta, beremo v zadnji številki sledeči ukaz poglavarja sv. cerkve: „Trojih reči naj se duhovniki kar najskrbneje izogibajo: naj ne povzročajo prepira v družbah, naj na prižnicah in v spovednicah ne omenjajo ali celo ne napadajo nasprotnikov, naj se nikdar ne predrznejo, nasprotniku odreči odvzeta zaradi političnega prepričanja, ako je dotični drugače dober kristjan. Kajti duhovniki imajo biti dušni pastirji za vse ovce, za celo svojo čredo. Duhovnikom bi se potem lahko očitalo, da skrbé bolj za posvetne, kakor za nebeške reči.“

Žalibog, da se ravno v naših časih in v naših krajih prižnica in spovednica toli zlorablja v politične klerikalne namene. Nekateri duhovniki so se odtujili svojemu vzvišenemu poklicu in uganjajo take reči v zasebnem in političnem življenju, da se poštememu človeku že gausi in gabi, opazovati in opisovati vso to podivjanost nekaterih politikujočih duhovnikov. Tako obnašanje cerkvi ni v čast in korist, za to ljubljanski škof in sv. oče tako ostro svarita duhovnike, naj se držita cerkvenih predpisov. Ako pa bi sv. oče znali za vse hujskarije nekaterih spodnještajerskih duhovnikov, potem bi se gotovo ta ukaz še bolj ostro glasil. Mi pa tu prošimo prezvišeno ekscelencu mariborskega knezoškofa, kateremu je, kakor znano, blašeni mir med škofljani na srcu, naj vendar enkrat tisti hujskajoči duhovščini ostro stopijo na prate, da njih duhovščina ne kali miru in ne napravlja sovraštvá med ljudstvom, kajti s tem trpi le ugled sv. cerkve in vera peša.

Kako naj levimo krivce. Krivci (Wühlmaus) napravljajo na sadnih drevinah in v vinogradih vsako leto veliko škode. Štajersko saljerejsko društvo prireja po deželi podušne tečajje, v katerih se ljudstvo poučuje, kako naj lovi te škodljivce. Tak tečaj se bo vršil od 1.—3. majnika t. l. na veleposestvu Lichtenegg pri Ptujju, ki je last štajerske hranilnice in se s tem sadje in vinorejci vabijo k mnogobrojnemu obisku.

Stla ptujске okolice. Neki napredni kmet iz ptujске okolice se je pri nas zglasil ter nam vročil sledeči listek, ki ga tu brez vsake opazke ponatujemo: Tudi jaz se moram oglasiti in vam naznaniti, koliko je našim učiteljem mar za nemški poduk v naših šolah. Hvala pa najprej tebi, ljubi Stajerc, za troje umestno in koristno pojasnilo zaradi nemškega poduka. Začeli bomo odločno zahtevati od višje šolske oblasti, da nam vpelja nemški poduk na naši šoli, da se bo naša deca v zadnjih 3 letih učila nemškega jezika, da nam ne bo treba naših otrok pošiljati v mesto in to po nepotrebem, kajti naše šolske palače so ja za to zidane, da se naša deca izgoji v obeh deželnih jezikih in si tako pridobi sposobnost, v svojem prihodnjem

življenju ložej si kruha iakati. Mi na deželi, ki smo pod ptujsko šolsko oblastjo, smo se res razveselili, ko smo brali v „Stajercu“ tako lepe in podučljive članke zaradi šole in z veseljem se oprijemamo te ugodne priložnosti, da zahtevamo, kar našim otrokom koristi. Višja šolska oblast, daj nam nemški poduk, saj smo prepričani, da nam to rade storiš v prid naše dece, akoravno naši podli klerikalci nas z vso silo odvrčajo od takega mišljenja. Najhujši pa je ravno naš nadučitelj Gankler. Ta modrijan hoče imeti komando nad nami. Ako izve, da se ta kmet ali obč. predstojnik sanjama za nemški poduk, potem hajd ga pokliče k sebi in ga odvrčajo od tega, češ, pusti to norijo, saj se deca itak uči nemški jezik v šoli. Jaz pa prošim višješolsko oblast, naj totemu gospodu tako ravnaje ostro prepove in ako mu ni naša šola več všeč, pa hajd, odrini na Kranjako, tam lahko učiš tudi rusovsko, za tvoj prostor prosim množina učiteljev, ki bodo našo deca z večjim veseljem poučevali kakor ti. Torej kmetje, na noge brez strahu, saj nima nikdo pravice vas smerjati in ako se to zgodi, pa naznanite „Stajercu“.

Ptuj. Nesramni dosedajni napadi na gosp. Orniga kot načelnika ptujskega okraja, ki se le poštvovalno trudi in si nesebično prizadeva, da bi kmetom v ptujskem okraju v resnici pomagal v gospodarskem oziru, je taka nezasluzana in obenem hudobna, slobna lumparija, da si večje ti bedaki res ne morejo izmisliti. Vprašaj, zakaj ga tako napadajo po klerikalno-pravški cunjah? Čujte in strmite! L:) iz same nevoščljivosti, iz golega sovraštvá in jeze, da se je novemu okr. odboru in g. Ornigu kot okrajnemu načelniku posrečilo, v gospodarskem oziru našemu ubogemu ljudstvu bolj pomagati kakor onim zapancem, ki so celih 18 let imeli okraj v rokah in naredili niso nič, čisto nič! Kmeti so pustili na ceddu in so skrbeli le za lastne koristi. Saj je vse znano, naši kmetje niso slepi! Tako je in nič drugače, ljubi Miha in konsortii! Le ne jezi se preveč, saj vidiš, da je zdaj okraj, hvala Bogu, zadovoljen in Boga hvali, da se je znebil in odkrižal starega okrajnega zastopa!

Pežari. V zadnjih 14 dnevih so požari uničili več posestev. V Prekopah v Vranskem okraju je strela vžgala gospodarski poslopji K. Šibarja in Šrajgerja. — V Nadolah v rogaškem okraju so se saje vaele v dimniku. Zgorelo je vse do tal in gospodinja, ki je bila sama doma, je komaj sebi in otrokom rešila življenje. — V Gerincah pri Ptujju je posestnikov sin Golob na velikonočno nedeljo streljal z možnarji proti gospodarskemu poslopju Grandoviška in tako zažgal. — V Lušanah pri Radgoni je zgorelo posestvo Javševca. Strela je užgala. — V Mestinjah pri Jelšah je na veliko nedeljo strela udarila in upepelila gospodarsko poslopje Antona Kosa.

Ptuj. Kako se je slovenski ptujski uradni Toplak zašril nad kmetom, ki je podpisal nemški svoje ime! Toplak: „Zakaj se podpisujete nemški sch namesto š?“ — Kmet: „Ako dobim nemško uradno pismo, se podpisem nemski, ako pa slovensko, tedaj se tudi slovenski podpisem.“ — Na to prinese Toplak neki stari akt in vpraša kmeta: „Ste tukaj tudi nemški podpisani s sch? Vi ste že ta pravi!“ — No, g. Toplak, kdo je vas pooblastil tako politično postopati soper kmeta, ki je davkoplačevalec? Ali je to vaš poklic, v uradu uganjati zagriseno hujskarijo? Mi vam kličemo po dobrem: „Mirajte, sicer bo druga zapela!“

Villici pozor! Farji in prvaki dohtarji vsiljujejo za kandidata nekega prvškega dohtarja Povalaja in duhovnika Korošca, urednika Fihpasa. No to bi bili pravi rešitelji kmečkega ljudstva, Bog nas ohrani take nesreče! Kaj je kedar far in prvaki doktor storil v korist kmečkega ljudstva? Odgovor je lahek: nič, čisto nič! Kmet dan do dneva globokeje propada v dolgove, far in dohtar pa se masti od njegovih žuljev in taki naj so kmečki zastopniki? Torej le: proč s farjem, proč s prvaki dohtarjem! Kmet naj bo vaš zastopnik, ki ga vam naznanimo v prihodnji številki. Ali veste, kako se glasi pregovor? Konjevko črevo in farški-dohtarski šep nimata dna!

Novi vlaki. Razven dosedajnih bodo na južni železnici od 1. majnika vozili novi vlaki, bodo Maribor s Ptujem in Spilfeld s Ljutomerom prav ugodno spojili. Z vlaki št. 34 (iz Gradca

Šte. 13-96
II. 2099

Konkurečna budilnica

po ameriškem sistemu, gre, naj se položi, kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste, s 3 letnim pisemenim jamstvom za dober in pravi tek gl. 1-45, 3 komadi gl. 4-45, 3 komadi gl. 4-50, 3 komadi gl. 1-65, 3 komadi gl. 4-50, 10 komadov gl. 15-.

Posilja proti poštenu povzetju (Nachnahme) ali če se pošlje denar naprej 522 prva tovarna za ure

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko) Bogata ilustrovani cenik, obsegajoč več 1000 slik o urah stalnih in srebrnini pošlje se na zahtevo zastonj in franco.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo pripraviva po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha na posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najboljše sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gold. 50 kr.
To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „stroske“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 25 do 30 kr.
Vzorec (muštre) se tudi vpošljejo na zahtevo.

Brata Slawitsch
trgovca v Ptuj, Florjanski trg.

Brez uka prinese veselje in radost v vsako obitelj (familijo) Columbia-kitara

citre, velikost 49x35 cm in imajo 41 strun, 5 akordov in se znajo s pomočjo podložljivih not takoj od vsakogar igrati. Bals se jih že več, kakor 100.000. Dobiva se samo direktno od moje tvrdke. Cena: kompletne š šole in celo pri pravogled 5.50. Note, komad 10 kr. Akord-citre v vsak kakovosti komad gl. 1.50, 2-25.3., 3.50, 4- in več Noben riziko, ker je zamena dovoljena, ali se denar vrne. Posilja se proti poštenu povzetju od „Ergebnis-gisches Musik-waren-Versandhaus Hanns Konrad Mostu (Brüx) št. 876 (na Češkem).“
Velik ilustrovani cenik zastonj in franco.

Samo 5 kron

Samo 5 kron.

Anker-ura prihodnosti

je moja prava izvirna anti-magnetična patent-anker-rem-ura, „sistem Hoskopf“ s usilivimi na kamnih tekočimi, solidnimi anker deli, s pristnim email-kazalnikom, v masivnem, pristenem, niklastem okviru z varstveno plombo, 36 ur idoloč, s pozlačeni in ukrašenimi kazalci, točno reparirana s 3 letnim pisemenim jamstvom, komad

kron 5 kron

3 komadi K 14-., 6 komadov K 27-.

Taista ura s kazalcem sekund, komad K 6-., 3 komadi K 17-., 6 komadov K 33-.

Taista ura v črnem jeklenem okviru K 6.50, 3 komadi K 18-., 6 komadov K 34-., Taista ura s dvojnatem pokrivalom in pristenem niklastem okviru brez kazalca sekund K 8. 3 komadi K 22-., 6 komadov K 40-.

Taista ura s dvojnatem pokrivalom v črnem jeklenem okviru, komad K 8.50, 3 komadi K 23-., 6 komadov K 42-.

Taista ura s dvojnatem pokrivalom in pristenem niklastem okviru s kazalcem sekund K 9-., 3 komadi K 24-., 6 komadov K 45-.

Taista ura v pristenem srebrnem okviru, odprta, brez kazalca sekund K 10-., 3 komadi K 27-., 6 komadov K 52-.

Taista ura v posebno trdem srebrnem okviru s kazalcem sekund odprta K 12.50-., 3 komadi K 35-., 6 komadov K 68-.

Taista ura, s 3 srebrnimi pokrivali v srebrnem okviru s kazalcem sekund K 16-., 3 komadi K 46-., 6 komadov K 90-.

Taista ura, dvojnato pokriva, v posebno lepo graviranim srebrnem okviru s kazalcem sekund K 18-., 3 kom. K 50-., 6 kom. K 96-.

Prisim, ne mislite, da so take Hoskopf ure, kako jih navadno prodajajo po ceni prodajo. Moja anker-ura prihodnosti naj bo vsem zanesljiva in dolga časomer in zadostno vsem zahtevam, ki jih imamo do res dobre ure. Vsako leto razpošljam več ko 50.000 komadov k največji zadovoljivosti mojih častitlihi odjemalcev. Te na Avstrijskem peš same pri meji - bodite sretni kake možnost svoje tvrdke. Vaško, tudi najučejše naročila se vrstijo in torej odpravi. Zamanzava dovoljena, če se poljane ali pokrvarjeno ali se vrne denar brez odšteja nazaj.

Razpošljava po poštenu povzetju po

prvi tvrdki ur **HANNs KONRAD v Mostu (Brüx)**

Štev. 876 (na Češkem).

e kr. sodbijsko zaprieto cenilec, Odklona s c. kr. orloim, stalnim in srebrnini medaljami, in 100.000 poljavami prvimi iz vseh krajev. Ceniki s 1000 slikami pošljejo se na zahtevo zastonj in franco.

Naznanilo.

Dne 1. julija 1906 se prične poletni tečaj na dež. podkovaški šoli v Gradcu (Landes Hofbeschlagelchule in Graz) in za pridne in nepremozne kovače se razdeli 10 štipendij po 100 K — s prostim stanovanjem, kolikor to bo dopuščal prostor v zavodu, dalje pa več štipendij, ki so jih podelili okr. zastopi, tudi po 100 K. Pogoji so:

Prošilec mora biti star najmanj 18 let, zdrav, močan ter na Štajersko pristojen, mora imeti dobra spričevala iz ljudske šole in spričevalo, da se je vsaj dve leti že uporabljal pri podkovačstvu.

Razvenjtega se mora vsak prošilec z zaveznim pismom (revertom) zavezati, da bo po končanem učnem tečaju najmanj tri leta na Štajerskem, oz. v okraju, od ktereja je dobil štipendijo, deloval kot podkovaški mojster ali pomočnik.

Prošnje, katerim naj so priloženi: revert, kratni in domačinski list, potni list, šolsko in zdravniško spričevalo, delavska knjižnica (Arbeitsbuch), spričevalo o premoženju in poštenem vedenju prosilčevem, naj se najpozneje do 31. Posestvo

posamezni deli ali skupaj se pod jako ugodnimi pogoji po prav nizki ceni proda. Isto je v jarenski župniji blizu pesniškega kolodvora ter meri 7 oraloj travnikov, 3 orale sadonosnika, 4 orale njiv, 3 orale gozd in en oral vinograda. Naslov posestnika se izve v

Upravništvu „Štajerca“.

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadiraktnazveza z brzo-in poštarnimi parnikimi, ki imajo dvojnateljake, iz Hamburga do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Štajersko Gradec, IV. Annenstrasse 10. „Österr. Hof.“

Brez ucitelja

brez uka

brez znanja not (sekirc)

zamore igrati vsak na mojem pihalnem Blas-Accordeonu in Flütöfonu

pesmi, koračnice (mars)

in pleše. Za svatbe, veselice, izlete i. t. d. posebno za priporočati. Vsakemu godalu se doda zastonj

šola za samouk (Selbsterlernschule) po kateri se lahko nauči igrati.

Posilja se proti poštenu povzetju (Nachnahme) od

Erzgebirgische Musik-waren-Versandhaus

Štev. 2087. Flütöfon

s 10 tipkami, 20 glas, 8 bas, cilindrate posobe, dol-gost 40 cm z 11. 2-., 3 komadi gl. 550

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Češkem).

Štev. 2087. Blas-Accordeon s 10 tipkami, 20 glas, 8 bas, cilindrate posobe, dol-gost 40 cm z 11. 2-., 3 komadi gl. 550

Somatose

mesna beljakovina. Najodličnejše, tek zbujajoče in živce ožvljavajoče krepilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah

majnika 1906 dopoljejo na ravnateljstvo omejenega zavoda v Gradcu.

Tisti konjski kovači (podkovaži), ki si ne želé štipendije in se hočejo vdeležiti tečaja, naj se z dokazi, da so najmanj 18 let stari, da so 2 leti delovali v kovačnici, da imajo ljudsko šolsko izobrazbo, da imajo izučno pismo in delavsko knjižico, najpozneje v prvih treh dnevih, ki so prične tečaj, zglasijo pri vodstvu zavoda.

Gradec, dne 16. aprila 1906. Štajerski dež. odbor.

Kelnerca (Unterläuferin),

nemškega in slovenskega jezika zmožna, zanesljiva, ki zna dobro računati, se takoj sprejme pri

Johanu Straschill v Ptuj.

Styria-bicikelni

Novi modeli 1906.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140

160 Styria-bicikelni, najfinišni (Strassenrad) po K 180—200

Styria-bicikelni (Halbrennmaschine) po K 240

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-Deppelglockenlager) po K 280

Za rabljenje, toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do 120 kron. Na obroke (rate) poa ugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajsetmesečnemu popočitju in sicer samo nova koleca. Na zahtevo se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastonj. Styria-bicikelni so dandanašnji najimenterji fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te biciklene kakor tudi posamezne dele.

Ti bicikelni se smejo z zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda trpešno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si ta fabrikat kupi, potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fabrikati zamenjati. Cene so jako nizke, marljivo in se torej Styria bicikelni vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve značne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel).

zastonj za okraje. **Brata Slawitsch**, Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in neproda.

Trgovski vajenec in učenc

so sprejemata v trgovino z mešanim blagom. 2 dežele imata prednost. Natančnejše pove

Hugo Moses, Višice pri Ormožu.

Jajca

od plemenitih štajerskih kokoši prodaja oskrbnitvo štajerske hranilnice v Podlehniku (Lichtenegg b. Pettau).

Razglas.

Občinska hranilnica (šparkasa) v Ormoži uraduje od 17. aprila 1906 naprej vsaki teden v štirih delavnih dneh, in sicer v torek, sredo, petek in soboto vedno o 8. do 12. ure predpoldnem.

Vioge se tudi nadalje vsaki dan sprejemajo. ORMOŽ, 3. aprila 1906.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kladnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vaakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrhati in spahati i. t. d.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gl. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precizna ura s sekočim kazalom, ki nakladno kaže in za katero se jamči 3 leta. ena moderna židana krava za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prestan za gospode z imitiranimi žlahtnim kamnom, 1 nastavek za smotke z jantarjem (berenssonom), 1 eleg. broša za dame, novosti, 1 krasno lepno toaletno zrcalo, 1 usnjat modriček, 1 žepni nož s pravo, 1 par manjšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata s patentiranim zakirpom, krasen album za slike, v katerem je 36 najlepših podob sveta, 6 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako čestna knjiga, v kateri so zločena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katero je sama tega denara vredna, za samo gl. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skoti du največ razpošiljalca.

Ch. Jungwirth, Krakas A/1 4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Oglje

(koln) za kovače, fito. metec cent po 2 K prodaja Franr Kostek v Sebegu pri Makolain.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti

500 komadov za 1 gl. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katere uročno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana krava za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prestan za gospode z imit. žlahtnim kamnom, 1 krasen modriček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manjšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4, dubljar) s patentiranim zakirpom, 1 jako fini tintnik iz nikla, 1 fini album s 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s similit. briljantni, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katere vsama tega denara vredna, za samo 1 gl. 95 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, Dunajska centralna razpošiljalnica.

P. Lutz, Krakov (Krakas) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

**Jaz moram imeti meso!
Za močnate jedi ne maram!**

Tako marsikdo govori; ali to le tako dolgo, dokler ne zve, kako lahko so prebavljive jedi

in kako dober okus imajo, če so s Ceres jedilno mastjô zabeljene.

Najboljše in najceneje glasbeno orodje dobi se le pri W. Schramm izdelovalcu instrumentov v Cetu, Grasserstrasse 14. Gosli za vajo dobe se čez 5 K, za 6-80 K 8 ali 10 K. Gosli, katere imajo prav močen glas, veljajo 20, 25, 30 do 50 K. Jako fine citre za koncerte veljajo 14, 15, 20 do 30 K. Harmonika (emoglasna) velja 5, 6, 7 do 15 K. Harmonika (dvo-glasna) dunajska, ki ima 6 basov, velja 25, 30 do 40 K. V zalogi so tudi vsakovrstne trompete, kitare, piščalke, vsakovrstni bobni, tamburice isto-tako tudi vsakovrstne strune. Za vsaki instrument jamčim. Popravila se izv. bujajo jako fino in po najnižih cenah. 477

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsluženi kopeli s hlapenom po sledenih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)
Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene. Pojasnila daje Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali Franc Dolenc, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41 437

Postavno zavarovano. Vsako ponarejenje in ponatisk se kaznuje. Edino pristen je Thierry-jev balzam

— samo z zeleno marko nune. — Staroznan, neprežen proti nerodnemu prebavljanju, proti želodnemu krču, koliki, katari, proti bolečinam na prsih, infuziji i. t. d. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih ali 1 velika posebna steklenica s patentiranim zamaškom K 5— franko.

Thierry-jeva mala iz vrtine (ortifolij), poved zamaš kot Nos plus ultra proti vsem se tako starim ranam, proti vnetju, telesnemu poškodovanju, tvorom in vrodem vsake vrste. Cena: 2 lončka K 8.50 franko pošilja le. 430 se denar naprej pošlje ali po poštnem povzetju. Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Kajetina s tisoč izvirnimi zdravilnimi pisni zastoji in franko. Sklad v vseh večjih lekarnah in trgovinah z zdravili.

HANS WOUK, trgovec v Poljčanah (kolodvor)
priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.
Potem sladkor, moko itd.
Kupuje po najnižih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.
Lastnik žganjarnice, prodaja domače žganje na drobno in debelo, kupuje in prodaja domača vina na debelo.

Brata Slawitsch v Ptuj 106
priporoča izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci cen:
Singer A 70 K — h
Singer Medium 90
Singer Titania 120
Ringschiffchen 140
Ringschiffchen za krojače 180
Minerva A 100
Minerva C za krojače in čevljarje 160
Howe C za krojače in čevljarje 90
Cylinder Elastik za čevljarje 180
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 104

Ohranitev zdravega zelodca
tudi največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavnega ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, ter zbujujode in prebavljenije pospešujode in lahko osvaja jode domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledek nezmožnosti, slabe dat. prebavljenije in zapornega zaprtja, o. pr. gorodico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislino ter krče je dr. Koer balzam za zelodca iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.
1/2 steklenice 1 krono, cela steklenica 2 kroni.
SVARIL! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.
Glavna zaloga
B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orju“, Praga, Mala Strana, opej Nerudove ulice 203.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 2.50 se pošlje velika steklenica in za K 1.50 mala steklenica na vse postaje avstro-ograrske monarhije poštno pristo.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ptuj dobri v lekarni gospoda le Schrabalka

Ura kukavica K 8.50
Lepo izdelano kazalo s ptuči, koščeni st. vilkami in s koščeni kazali, kuta vsako uro in vsake pol ure, 33 cm visoka, kompletna s 2 pozlačena usti v podobi čv. za, natančno regulirana, iz. kotsko delo samo K 8.50 samo.
Okrogla ura, ki se navije vsakih 36 ur z usti, premer 16 cm K 3.—. Taista ura, 8 dni sroč, premer 30 cm K 5.50.
Za vsako uro jamči se pisano 3 leta. Vsako leto razpošilja moji častnih odjemalov. To število, ki se na Avstrijskem gotovo se najde, je najbolje potrdilo o so- lidnosti moje tvrdke.
Vsako, tudi najmanjšo naročilo se točno odpravi. Razpošilja po poštnem povzetju (Nachnahme)
HANNS KONRAD, Prva tvrka ur v Mostu (Brüx) 876 (na Češkem).
Bogato ilustrovani ceniki s čez 1000 slikami se pošljejo na zahtev zastonj in franko. 519

Zahtevajte brezplačno in franko
moj veliki ilustrovani cenik z čez 1000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih urah, sistem Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor vsakovrstnih srebrnih in zlatih urah po prvotno-tovarniških cenah in zlatih urah po prvotno-tovarniških cenah.
Niklasta remonter-ura K 3.—
Sistem Roskopf-remont 4.—
Sistem Roskopf, črna-jeklena remont 4.—
Sviciarska originalna sistem Roskopf patent-uro 5.—
Göldin rem. ura „Luna deli“ 2.50
Srebrna rem. ura „Gloria deli“ 2.50
Srebrna rem. ura z dvojnata pokrivalom 11.50
Srebrna oklepna verižica z sklopom, 15 gr. težka 9.50
Kaska tala niklasta-anker-rem. ura z „Luna deli“ 9.50
Ura kukavica K 8.50, budilnica K 2.50, kuhinjska ura K 1.—, „Schwarzwälder“ ura K 2.—
Za vsako uro 3 letna pisana jamstva.
Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne.
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu (Brüx) št. 876 (Češka.) 518

Najboljše klajno apno se ooli samo pri **Adolfu Sellinschegg** Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

Seno
za konje in govedo, več vagonov, potem tudi slamo proda.
Anton Birgmayer, Maribor.

KARL KASPER, Ptuj, gospodska ulica 11

c. kr. zaloga smodnika.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapselne, patrone za puške (Lancaster in Lefauche st. 20, 16, 14, 12), patrone za samokrese 7, 9, 12 mm šprihe, nadalje imam veliko zalogo umetnega ognja in raketeljnov. Velika zaloga špecijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žajfe), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinejše. Glavna zaloga kajnita in tomaževe žilindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija in cepčenje itd. Vse navedeno dobro in po ceni.

Z. II 15091
2261

Naznanilo!

Dve deželni štipendiji

à 600 K (šest sto kron) za poslušalce na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju, ki so pristojni na Štajersko, se začetkom šolskega leta 1906/1907 podelita in sicer, ker je k dovršenju živinozdravniške visoke šole potrebna 5 letna doba, za celo to petletno študijno dobo. — Po goji so: da je prosilec vreden in potreben podpore.

Prosilci za ti štipendiji naj se z veljavnim reverzom zavežejo, da bodo po dovršenju živinozdravniške visoke šole najmanj 6 let v živinozdravniški službi na Štajerskem ostali.

Prošnje naj se do 15. avgusta 1906 vložijo pri štajerskem dež. odboru.

GRADEC, dne 13. aprila 1906.

Štajerski dež. odbor.

208

Spretni agenti

za stroje se proti plačilu in proviziji takoj sprejmejo. Več pov. upravništvo „Stajerca“ 206

Viničar,

priden, se išče. Več pov. Jete Zapar, vinarski inštruktor v Ptuj, Barvarske ulice št. 11. 1

5000 goldinarjev plačila

rači se po preteku 3 tednov zopet laže in so postali gosti in vsi ter je tam romaničana znotila, pošta naberalnik z vsakdanjo potno zvezo s Konjucami. Poleg hiše je gospodarsko poslopje za par goved in vrti z branjami. Z hišo prodam tudi travnik in njivo. Kupci se je ogledati pri Blažu Selarju v Teptajah, p. Konjuc.

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Dopisnice (karte) je treba frankovati z znamko (marko) po 10 vinarjev, pisma z znamko po 25 vinarjev.

Zastopen viničar

osemenj, čigar otroci bi posejeli pri vinogradu, vsaj 3-4 delavske moči bo moral imeti na razpolago, se sprejme. Mora biti trestnega značaja. — Več pov. Aleks Wutcher, Nemška vas pri Krakem na Kranjskem 154

Učence

14-15 let star, močan in tudi nemškega jezika zmožen, z dobrimi šolskimi spretnostmi, sprejme se v večjo moštano trgovino pri J. Barbarske v Smartern pri Litiji (Kranjsko)

Puter in jajca

Isčem stalno še nekoliko soščkov putra (Süßrahmbutter in Landbutter) brez soli in večjo množico frišnih jajc. Ponudbe z navedenjem cene na W. Walter, Frankfurt am Main (Nemčija) Butter und Eier en gros la referenca. 143

Vili podobna hiša,

še 8 let davka prosta, z malim zemljiščem, 1 1/2 minot od toplice Vrba na Korotkem, z lepim razgledom, se zaradi rodnostnih razmer prodaja. Tista hiša je kakor penzionista ali graditelja najbolj ugodna. Več pov. Jeh. Jallitich, krajec Gorje, pošta Vrba (Koroško) 188

Posestvo

ki leži popolnoma tik cerkve in je pripravno za vsako obrt, se prodaja. Hiša obstoji iz 14 sob s kuhinjo in jedilno s hrambo. Zraven je veliko gospodarsko poslopje, hlev za švino, svinjaki in obokana klet. Dve njeni, mladi gost in vinograd, vse v dobrem stanu. Proda se tudi sama hiša, ki je pripravna za penzioniste. Več se izve pri: Stefan Kolar pri Sv. Duhu v Lofah.

Lepo hišico

zidano, z 2 sobama in kuhinjo pripravno zlasti za kakršen krojača, po ugodni ceni proda za 1200 K Peter Rieg trgovec Lobelice (Laifling na Korotkem 151

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam in svinjarjem) po vsaki poslani fotografiji po ceni 0/10 vsemama, Prag, Karolinental št. 5/0. Ceni se podležjo na zahtevanje brezplačno in franko. 192

Cedna hiša

(Zinshaus) dobro obzrajena, 5 minut oddaljena od Ptuja, v lepi, jako mirni in brezpračni legi, z 8 sobami, gospodarskim poslopjem, s vrtom, sijavnimi in travnikov, zlasti s vrtom za posejati, z 2 kletoma, studence je doma in sicer z zdravo vodo, vse ograjeno in blizo hiše, ugodno za gostilno ali za kakega penzionarja gospoda, se po nizki ceni izproste roke proda. Vprašajte pri posejstani: Jedefina Ritz, Spodnji Breg, 122, pri Ptuj.

Šafer

obnežen, spreten, krepke, pošten, zanesljiv, ki se spozna, v vino in sadje-reji ter v poljedelstvu, se takoj sprejme pri F. C. Schwab v Ptuj 192

Pekovski učeneč,

močan se takoj sprejme v pekarni Karla Gemzinger v Veitberga 190

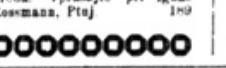
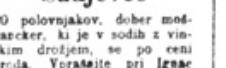
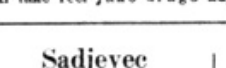
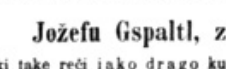
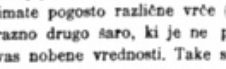
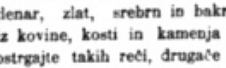
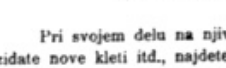
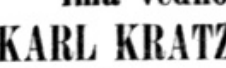
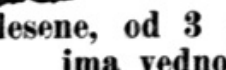
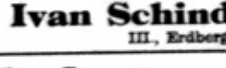
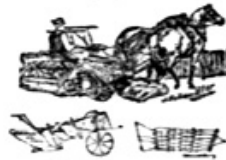
Po takem izvisku se poznajo kladilnica,

v katerih se prodajajo Singer-jevi šivalni stroji.

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje

Ptuj, Minoritski trg št. 6

Ze dolgo let dobro znani stroji vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerči, čistilnice za žito, mlaticilnice, vrti, listilnice za kuruso, skropilnice za trnje, mlinci za sadje, mlinci za gradnje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za zolanje, stroji za rezanje repe, sramoznice, kofli za kukanje klate, sramke za vno pipe senalke za vedaške senalke za grozdje, skropilnice za grozdje, vodovodi, železne cevi, svitane cevi, gumijave cevi, konopljne cevi, pripravje za trestenje piva, priprave za sladole, amare za led, mlinci za kavo in dišave, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, pripravje za petrolej, železne blagajne, železne pohištv, namizne tehtnice stebarske tehtnice, št. 4. d. male tehtnice, tehtnice za živino tehtnice za drug. t. i.

po sopet idatno znani — zanih cenah —

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke.

Ceniki s vsi kot 500 slikami brezplačno in franko; doplačilo se v slovenskem jeziku.

Priloge in agenti izdelani

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

192

Mrtvaške

truge

lesene, od 3 gold. naprej, ima vedno v zalogi

KARL KRATZER, mizar v Ptuj.

Kmetje!

Pri svojem delu na njivi in v vinogradu ali kadar zidate nove kleti itd., najdete včasih notri v zemlji star denar, zlat, srebrn in bakren, razne stare predmete iz kovine, kosti in kamenja (pogosto z napisom). Ne ostrgajte takih reči, drugače nimajo vrednosti. Po hišah imate pogosto različne vrče (majolke), pase, podobne in razno drugo šaro, ki je ne potrebujete in ki nima za vas nobene vrednosti. Take stare reči prinesite k

Jožefu Gspaltl, zlatarju v Ptuj, ki take reči jako drago kupuje za ptujski muzej.

Sadjeveec

20 polnovojakov, dober modgarček, ki je v sodih z vinskim drozjem, se po ceni proda. Vprašajte pri Ignacu Rossmann, Ptuj 189

Vremenik

(barometer) z živim srebrom, trdo deščico v papirjem in kovinsko škatlo se v veliki izbiri v ceni od 4 K naprej dobiva pri Jos. Gspaltl, zlatar in optikar v Ptuj.

